

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu XI Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Larysa Rozmarynowicz

Protokolant: stażysta Agnieszka Piczak

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2016 r. na rozprawie

sprawy z wniosku K. J.

z udziałem R. J. (1)

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego K. J. oraz R. J. (1) wchodzi wyłącznie:

1. nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika R.

J., tj. na należącą do niego nieruchomość położoną w O. przy ul. (...), o wartości 160.534,70 zł (sto sześćdziesiąt tysięcy pięćset trzydzieści cztery złote 70 groszy),

2. altana, stół, ławka – o wartości 1.000 zł (tysiąc złotych),

3. stół i krzesła ogrodowe – o wartości 200 zł (dwieście złotych)

4. butle gazowe (2 szt.) – o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych)

5. pralka marki S. – o wartości 500 zł (pięćset złotych)

6. lodówka marki D. – o wartości 700 zł (siedemset złotych),

7. telewizor marki S. z wieszakiem – o wartości 1.000 zł (tysiąc złotych)

8. kino domowe marki S. z głośnikami – o wartości 900 zł (dziewięćset złotych)

9. mikrofalówka marki R. – o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),

10. kuchenka gazowo-elektryczna marki M. – o wartości 100 zł (sto złotych),

11. stół rozkładany i 12 krzeseł – o wartości 800 zł (osiemset złotych),

12. dekodery Cyfra plus – o wartości 30 zł (trzydzieści złotych),

13. dekodery – o wartości 30 zł (trzydzieści złotych),

14. laptop – o wartości 1.000 zł (tysiąc złotych),

15. stół kuchenny i 4 krzesła – o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych),
16. zestaw mebli pokojowych – o wartości 600 zł (sześćset złotych),
- 17. dywany (2 szt.) – o wartości po 50 zł (pięćdziesiąt złotych) każdy**
18. łóżko (narożnik) – o wartości 300 zł (trzysta złotych),
19. zestaw mebli kuchennych z wentylatorem – o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych),
20. frytkownica elektryczna – o wartości 30 zł (trzydzieści złotych),
21. mikser (zestaw) – o wartości 30 zł (trzydzieści złotych),
22. wentylator – o wartości 200 zł (dwieście złotych),
23. wieszak – o wartości 30 zł (trzydzieści złotych),
- 24. zestaw mebli łazienkowych – o wartości 100 zł (sto złotych),**
- 25. lustro – o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych)**
26. szafa trzydrzwiowa (parter) – o wartości 500 (pięćset złotych),
27. łóżko (parter) – o wartości 100 zł (sto złotych),
28. kuchnia gazowo-elektryczna (parter) – o wartości 100 zł (sto złotych),
29. żyrandol z wentylatorem – o wartości 200 zł (dwieście złotych),
30. meble pokój dziecięcy – o wartości 50 zł
31. pufy (2 szt.) – o wartości 20 zł (dwadzieścia złotych),
- 32. odtwarzacz DVD – o wartości 100 zł (sto złotych),**
33. żelazko – o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),
34. samochód osobowy marki S. (...) o nr rej. (...) r. 1998 – o wartości 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych),
35. lodówka samochodowa – o wartości 50 zł (pięćdziesiąt złotych),
36. przyczepa dwukołowa – o wartości 300 zł (trzysta złotych),
37. garaż typu blaszak – o wartości 1.000 zł (tysiąc złotych),
38. środki pieniężne pochodzące ze sprzedaży skutera B. typ BT 49QT rok produkcji 2007 w wysokości 400 zł (czteryście złotych),
39. środki pieniężne pochodzące ze sprzedaży przyczepy kempingowej (...) rok 1991 w wysokości 2.000 zł (dwa tysiące złotych),

40. środki pieniężne w wysokości 1.246,40 zł (tysiąc dwieście czterdzieści sześć złotych i czterdzieści groszy), zgromadzone na rachunku oszczędnościowo rozliczeniowym w Banku Spółdzielczym w G. należącym do K. J.,

41. kwota środków odpowiadających wartości umorzonych przez otwarty fundusz emerytalny jednostek rozrachunkowych tj. w kwocie 13.957,94 zł (trzydzieści tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt siedem złotych i dziewięćdziesiąt cztery grosze);

42. składki w kwocie 2.660,62 zł (dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt złotych i sześćdziesiąt dwa grosze) zewidencjonowane na subkoncie R.

J. w ZUS od maja 2011 r. do 15 maja 2014 r.

II. dokonać podziału majątku wspólnego K. J. oraz R. J. (2) w ten sposób, że:

a) na wyłączną własność wnioskodawczyni K. J. przyznać przedmioty opisane szczegółowo w punkcie I.5, I.9, I.17 (jedna sztuka), I.32, I.24, I.25, I.40 niniejszego postanowienia , łącznie o wartości 2 096,40 zł (dwa tysiące dziewięćdziesiąt sześć złotych 40/100)

b) na wyłączną własność uczestnika R. J. (1) przyznać nakłady opisane w punkcie I.1 sentencji oraz ruchomości i inne prawa opisane w punktach: I. 2-4, I.6-8, I.10-16, I.17 (jedna sztuka) , I.18-23, I.26-31, I.33-39, I.41-42, łącznie 196 873,26 zł (sto dziewięćdziesiąt sześć tysięcy osiemset siedemdziesiąt trzy złote 26/100)

III. zasądzić od uczestnika R. J. (1) na rzecz wnioskodawczyni K. J. tytułem dopłaty oraz rozliczenia nakładów kwotę 97 388,43 zł (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy trzysta osiemdziesiąt osiem złotych i 43/100) płatną w 4 ratach :

a. pierwsza rata w wysokości 24.347,12 zł (dwadzieścia cztery tysiące trzysta czterdzieści siedem złotych 12/100) płatna do dnia 30 kwietnia 2017 roku

b. druga rata w wysokości 24.347,11 zł (dwadzieścia cztery tysiące trzysta czterdzieści siedem złotych 11/100) płatna do dnia 30 grudnia 2017 roku

c. trzecia rata w wysokości 24.347,11 zł (dwadzieścia cztery tysiące trzysta czterdzieści siedem złotych 11/100) płatna do dnia 30 grudnia 2018 roku

d. czwarta rata w wysokości 24.347,11 zł (dwadzieścia cztery tysiące trzysta czterdzieści siedem złotych 11/100) płatna do dnia 30 grudnia 2019 roku

– z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w spełnieniu świadczenia;

IV. oddalić wniosek w pozostałej części;

V. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu - kwotę 7.200 zł powiększoną o stawkę podatku VAT tj. 8.856 zł za pomoc prawną udzieloną z urzędu wnioskodawczyni na rzecz adw. P. K.;

VI. kosztami sądowymi od uiszczenia których wnioskodawczyni była zwolniona obciążyć Skarb Państwa;

VII. stwierdzić, że w pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi koszty

postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt XI Ns 2294/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni K. J. wniosła w dniu 16 października 2014 r. o ustalenie, że w skład majątku wspólnego jej i uczestnika R. J. (1) wchodzi:

A. nakłady na nieruchomość położoną w miejscowości O. przy ulicy (...), zabudowaną domem jednorodzinny, wolnostojącym, murowanym, piętrowym o pow. użytkowej 129,5 m² – o wartości 300.000 zł,

B. ruchomości:

- 1) altana, stół, ławka – o wartości 1.500 zł,
- 2) stół i krzesła ogrodowe – o wartości 400 zł,
- 3) butle gazowe (2 szt.) – o wartości 200 zł,
- 4) pralka marki S. – o wartości 500 zł,
- 5) lodówka marki D. – o wartości 2.000 zł,
- 6) telewizor marki S. z wieszakiem – o wartości 3.200 zł,
- 7) kino domowe marki S. z głośnikami – o wartości 2.000 zł,
- 8) mikrofalówka marki R. – o wartości 150 zł,
- 9) kuchenka gazowo-elektryczna marki M. – o wartości 400 zł,
- 10) stół rozkładany i 12 krzeseł – o wartości 3.000 zł,
- 11) dekodery Cyfra plus – o wartości 100 zł,
- 12) dekodery – o wartości 100 zł,
- 13) laptop – o wartości 1.200 zł,
- 14) stół kuchenny i 4 krzesła – o wartości 400 zł,
- 15) zestaw mebli pokojowych – o wartości 700 zł,
- 16) dywany (2 szt.) – o wartości 150 zł,
- 17) łóżko (narożnik) – o wartości 700 zł,
- 18) zestaw mebli kuchennych z wentylatorem – o wartości 350 zł,
- 19) frytkownica elektryczna – o wartości 150 zł,
- 20) mikser (zestaw) – o wartości 150 zł,
- 21) wentylator – o wartości 300 zł,
- 22) wieszak – o wartości 50 zł,
- 23) zestaw mebli łazienkowych – o wartości 100 zł,
- 24) lustro – o wartości 50 zł,
- 25) szafa trzydrzwiowa (parter) – o wartości 500 zł,

- 26) łóżko (parter) – o wartości 100 zł,
 - 27) fotele (2 szt.) – o wartości 150 zł,
 - 28) kuchnia gazowo-elektryczna (parter) – o wartości 400 zł,
 - 29) żyrandol z wentylatorem – o wartości 500 zł,
 - 30) zestaw mebli pokojowych (pokój syna) – o wartości 100 zł,
 - 31) łóżko (pokój syna) – o wartości 100 zł,
 - 32) biurko (pokój syna) – o wartości 100 zł,
 - 33) zestaw komputerowy (syna) – o wartości 700 zł,
 - 34) krzesło (pokój syna) – o wartości 50 zł,
 - 35) łóżko (pokój córki) – o wartości 100 zł,
 - 36) fotel (pokój córki) – o wartości 100 zł,
 - 37) ława (pokój córki) – o wartości 50 zł,
 - 38) pufy (2 szt.) – o wartości 50 zł,
 - 39) ławka (pokój córki) – o wartości 100 zł,
 - 40) biurko (pokój córki) – o wartości 50 zł,
 - 41) dywan (pokój córki) – o wartości 100 zł,
 - 42) zestaw komputerowy (córki) – o wartości 700 zł,
 - 43) dekodery (pokój córki) – o wartości 100 zł,
 - 44) odtwarzacz DVD – o wartości 150 zł,
 - 45) żelazko – o wartości 100 zł,
 - 46) samochód osobowy marki S. (...) – o wartości 7.000 zł,
 - 47) lodówka samochodowa – o wartości 150 zł,
 - 48) przyczepa dwukołowa – o wartości 300 zł,
 - 49) przyczepa campingowa – o wartości 5.000 zł,
 - 50) skuter B. – o wartości 2.600 zł,
 - 51) garaż typu blaszak – o wartości 1.000 zł,
 - 52) rowery (3 szt.) – o wartości 300 zł,
- o łącznej wartości - 32.000 zł.

Nadto wnioskodawczyni wniosła o ustalenie, że udział stron w wyżej opisanym majątku jest równy oraz o dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, że nieruchomości położona w miejscowości O. przy ul. (...) przypadnie na wyłączną własność uczestnika postępowania ze splatą na rzecz wnioskodawczyni w wysokości 300.000 zł. Ponadto uczestnik otrzymać miał wszelkie ruchomości opisane powyżej, za wyjątkiem ruchomości wyszczególnionych w pkt 4, 8, 23, 24, 31, 32, 33, 34, 35, 39, 40, 42, 43, 44 i 52 – o łącznej wartości 3.250 zł.

Uzasadniając swoje stanowisko, K. J. wskazała, że zawarła z uczestnikiem R. J. (1) związek małżeński w dniu 23 września 1995 r. przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w O. (nr aktu małżeństwa 30/1995). Małżeństwo to zostało rozwiązane przez rozwód w dniu 15 maja 2014. W czasie trwania związku małżeńskiego strony zbudowały na działce stanowiącej wyłączną własność uczestnika dom jednorodzinny o pow. użytkowej 129,5 m², składający się z 5 pokoi, 2 kuchni, 2 łazienek, 2 korytarzy, klatki schodowej, strychu i kotłowni. W czasie trwania małżeństwa strony ponosiły nakłady na nieruchomość oraz remontowały i modernizowały dom, ponadto nabyły także ruchomości jw. (pkt. B).

Wnioskodawczyni podniosła także, że przez cały okres małżeństwa pracowała na rzecz przysporzenia majątku wspólnego stron, a praca ta dotyczyła zarówno sfery zawodowej, jak również pracy osobistej przy budowie domu i wychowaniu dzieci, dlatego też powinna otrzymać ona połowę wszystkich nakładów związanych z budową, konserwacją i bieżącą modernizacją dotychczas zajmowanego budynku mieszkalnego. W związku z powyższym po odliczeniu wartości ruchomości, które przyspaść jej miały w ramach podziału majątku wspólnego (o łącznej wartości 3.250 zł), powinna otrzymać kwotę 162.750 zł.

W odpowiedzi na wniosek o podział majątku wspólnego złożony w dniu 26 listopada 2014 r., uczestnik R. J. (1) zakwestionował stanowisko wnioskodawczyni, iż w skład majątku wspólnego wchodzi nakłady na nieruchomość położoną w miejscowości O. przy ul. (...), jak również zakwestionował wartość i skład ruchomości z pkt B wniosku. Uczestnik nie zgodził się także na proponowany przez wnioskodawczynię sposób podziału majątku wspólnego. R. J. (1) wniósł, aby ustalić, że w skład majątku wspólnego jego i wnioskodawczyni wchodzi:

- 1) butle gazowe (2 szt.) – o wartości 100 zł,
- 2) lodówka marki D. – o wartości 700 zł,
- 3) telewizor marki S. z wieszakiem – o wartości 900 zł,
- 4) kino domowe marki S. z głośnikami – o wartości 500 zł,
- 5) mikrofalówka marki R. – o wartości 30 zł,
- 6) kuchenka gazowo-elektryczna marki M. – w ocenie uczestnika bez wartości (pkt B lit. 9 wniosku),
- 7) stół rozkładany i 12 krzeseł – o wartości 600 zł,
- 8) dekodery Cyfra plus – w ocenie uczestnika bez wartości,
- 9) dekodery – o wartości 20 zł,
- 10) laptop – o wartości 1.000 zł,
- 11) stół kuchenny i 4 krzesła – o wartości 100 zł,
- 12) zestaw mebli pokojowych – o wartości 300 zł,
- 13) dywany (2 szt.) – wg uczestnika bez wartości,

- 14) łóżko (narożnik) – o wartości 200 zł,
- 15) zestaw mebli kuchennych z wentylatorem – o wartości 150,
- 16) frytkownica elektryczna i mikser (zestaw) – o wartości 45 zł,
- 17) wentylator – wg uczestnika bez wartości,
- 18) kuchnia gazowo-elektryczna (parter) – o wartości 100 zł,
- 19) żyrandol z wentylatorem – o wartości 100 zł,
- 20) zestaw mebli pokojowych (pokój syna) – o wartości 100 zł,
- 21) łóżko (pokój syna) – o wartości 100 zł,
- 22) biurko (pokój syna) – o wartości 50 zł,
- 23) zestaw komputerowy (syna) – o wartości 250 zł,
- 24) krzesło (pokój syna) – o wartości 20 zł,
- 25) łóżko (pokój córki) – o wartości 30 zł,
- 26) fotel (pokój córki) – o wartości 20 zł,
- 27) pufy (2 szt.) – o wartości 20 zł,
- 28) biurko (pokój córki) – o wartości 20 zł,
- 29) dywan (pokój córki) – o wartości 30 zł,
- 30) zestaw komputerowy (córki) – o wartości 350 zł,
- 31) odtwarzacz DVD – o wartości 50 zł,
- 32) żelazko – o wartości 30 zł,
- 33) samochód osobowy marki S. (...) – o wartości 3.000 zł,
- 34) lodówka samochodowa – bez wartości, gdyż wg uczestnika jest ona niesprawna,
- 35) garaż typu blaszak – o wartości 500 zł,

Uczestnik nie zakwestionował wartości następujących ruchomości:

- pralki marki S. – o wartości 500 zł (pkt B lit. 4 wniosku),
- zestawu mebli łazienkowych – o wartości 100 zł (pkt B lit. 23 wniosku),
- lustra – o wartości 50 zł (pkt B lit. 24 wniosku),
- szafy trzydrzwiowej (parter) – o wartości 500 zł (pkt B lit. 25 wniosku),
- łóżka (parter) – o wartości 100 zł (pkt B lit. 26 wniosku),
- ławki (pokój córki) – o wartości 100 zł (pkt B lit. 39 wniosku),

- dekodera (pokój córki) – o wartości 100 zł (pkt B lit. 43 wniosku),
- rowerów (3 szt.) – o wartości 300 zł (pkt B lit 52 wniosku).

Natomiast uczestnik wskazał, że w skład majątku wspólnego nie wchodzi:

- altana, stół, ławka – o wartości 1.500 zł (pkt B lit 1 wniosku),
- stół i krzesła ogrodowe – o wartości 400 zł (pkt B lit 2 wniosku),
- wieszak – o wartości 50 zł (pkt B lit 22 wniosku),
- przyczepa dwukołowa – o wartości 300 zł (pkt B lit 48 wniosku),
- fotele (2 szt.) – o wartości 150 zł (pkt B lit 27 wniosku) – które stanowią własność T.

K.,

- ława (pokój córki) – o wartości 50 zł (pkt B lit 37 wniosku) – która przekazana została uczestnikowi przed zawarciem związku małżeńskiego,
- przyczepa campingowa – o wartości 5.000 zł (pkt B lit 49 wniosku) – która została sprzedana,
- skuter B. – o wartości 2.600 zł (pkt B lit 50 wniosku) – który został sprzedany.

Dodatkowo uczestnik wniósł również o ustalenie równego udziału w majątku wspólnym i dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, że wszystkie ruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego otrzyma na wyłączną własność wnioskodawczynie o łącznej wartości 9.965 zł, za wyjątkiem ruchomości w postaci laptopa (pkt B lit 13 wniosku) o wartości 1.000 zł, z obowiązkiem spłaty uczestnika w kwocie 4.482,50 zł. Ponadto uczestnik wniósł o zasądzenie od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W meritum pisma procesowego uczestnik zakwestionował, że posadowiony na jego nieruchomości dom został wybudowany przez strony. Uczestnik wskazał, że zakończył budowę domu w 1994 r. przed zawarciem związku małżeńskiego, tj. w 1994 r., zaś budowę realizował sam osobiście. Wskazał dalej, że nieruchomość nabył w 1992 r. W ocenie uczestnika wnioskodawczynie nie wykazała żadnych miarodajnych dowodów na to, że rzeczony nakłady zostały poczynione w czasie trwania związku małżeńskiego, a uczestnik je kwestionuje. Według uczestnika, wszelkie remonty, prace budowlane podejmowane były jego własnymi staraniami i to uczestnik sam dokonywał wszystkich opłat, jak i własnym nakładem remontował i utrzymywał dom. W toku postępowania wnioskodawczynie podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko i wniosła nadto o ustalenie, że do wspólności majątkowej wchodzi także środki gromadzone w Otwartym Funduszu Emerytalnym zgromadzone przez uczestnika i o przyznanie połowy tych środków na rzecz wnioskodawczynie. Dodatkowo wnioskodawczynie wskazała, że nie uczestniczyła ani nie partycypowała jedynie w pracach związanych z rozpoczęciem budowy oraz zalaniem fundamentów, natomiast kolejne etapy prac odbywały się przy jej czynnym udziale. W dniu 23 września 1995 r. tj. w dniu ślubu budynek posiadał tylko część piwniczną, z zalanim stropem, ale nie posiadał okien, drzwi i tynków. Natomiast wszystkie pozostałe prace zostały wykonane po zawarciu małżeństwa. Wnioskodawczynie wskazała także, że w okresie trwania małżeństwa nabyte zostały rzeczy jak we wniosku w tym: skuter marki B. o nr rej. (...), przyczepa kempingowa T. o nr rej. (...) oraz przyczepka samochodowa.

Wnioskodawczynie w toku postępowania sprecyzowała, że żąda spłaty w jednej racie ze względu na swoją sytuację finansową.

Z kolei uczestnik wniósł o udostępnienie historii wszelkich rachunków bankowych

prowadzonych dla wnioskodawczyni przez Bank Spółdzielczy w G.. Uczestnik w piśmie procesowym z dnia 30 września 2015 r. podtrzymał wniosek o oddalenie żądania ustalenia, że w skład majątku wspólnego wchodzi jakiegokolwiek nakłady na nieruchomości położoną w O. przy ul. (...) oraz wniósł o dokonanie podziału w ten sposób, że wszystkie ruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego otrzyma na wyłączną własność wnioskodawczyni, z wyjątkiem pojazdu samochodowego (B. 46), z obowiązkiem spłaty uczestnika w łącznej kwocie 5.335 zł. Ponadto uczestnik podtrzymał żądanie o włożeniu na wnioskodawczynię obowiązku zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W piśmie z dnia 1 października 2015 r. wnioskodawczyni wniosła o przyznanie jej na

wyłączną własność ruchomości, które otrzymała zgodnie z pismem z dnia 1 sierpnia 2015 r.

zaś pozostałe ruchomości powinny jej zdaniem trafić do uczestnika.

Podczas rozprawy w dniu 13 listopada 2015 r. uczestnik podniósł również, że wnioskodawczyni odebrała zwrot podatku z Urzędu Skarbowego i się z nim z niego nie rozliczyła. Wnioskodawczyni kwestionowała ten fakt.

W piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2016 r. wnioskodawczyni wskazała, że w jej ocenie rzeczy wskazane w piśmie z dnia 1 sierpnia 2015 r. w pkt 2 (biurko, komputer, łóżko, krzesło), w pkt 3a) (szafa, telewizor, stolik) oraz w pkt 4 (trampoliny, rowery, bujaczka,

rzeczy osobiste) nie wchodzi do wspólności majątkowej, a zatem nie powinny być przedmiotem rozliczeń w toku niniejszego postępowania (k. 358).

Z kolei uczestnik w piśmie z dnia 7 stycznia 2016 r. wskazał, że wszelkie prace związane z budową i wykończeniem budynku mieszkalnego na nieruchomości położonej w O. przy ul. (...) uczestnik wykonywał wspólnie z innymi osobami (braćmi R. J. (3) oraz J. J. (2), ojcem A. J. (1), a także z P.

Z. oraz T. K.). W ocenie wnioskodawcy, jego udział w tych pracach wynosił około 50%. Uczestnik w zamian za pomoc ww. osób płacił im wynagrodzenie lub rozliczał się przez przekazanie narzędzi. Ponadto uczestnik podniósł, że w 2001 r. uzyskał odszkodowanie za uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy, jak też przyznane zostało mu świadczenie w związku z zawartą umową ubezpieczenia z (...) Zakładem (...) na życie S.A. i z tych środków uczestnik spłacił kredyty zaciągnięte na wykończenie elewacji zewnętrznej budynku. Uczestnik przyznał, że wszystkie rzeczy należące do dzieci nie wchodzi w skład majątku wspólnego i nie podlegają rozliczeniu w tym postępowaniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. J. (1) 17 września 1992 r. nabył działkę o nr (...) w O. przy ul. (...) powierzchni 0,12 ha. Dnia 18 czerwca 1993 r. otrzymał pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego na przedmiotowej działce. W 1993 r. R. J. (1) nabył kuchnię gazową A. za 365 zł, nabył projekt budynku za kwotę 777 zł oraz eternit za kwotę 666 zł.

Budowa budynku rozpoczęła się w 1994 r. W 1994 r. nabył on żwir za kwotę 3.000 zł oraz cement za kwotę 1.623,20 zł. W 1994 r. wykonano fundamenty. W dniu 24 marca 1995 r. R. J. (1) nabył cement o wartości 135 zł, natomiast w dniu 8 maja 1995 r. nabył cement o wartości 435 zł, zaś w dniu 25 maja nabył wapno o wartości 96 zł. W dniu 7 czerwca 1995 r. zakupił on cement o wartości 140 zł. W dniu 15 lipca 1995 r. nabył on szkło o wartości 144,42 zł. W dniu 18 sierpnia 1995 r. zakupił ościeżnice oraz zaprawę olejową za kwotę 64,50 zł. W okresie przed zawarciem związku małżeńskiego R. J. (1) miał zgromadzonych kilka okien (w tym do pokoju syna na parterze, w łazience, w piwnicy oraz w kotłowni w piwnicy), zakupił też piec.

/Dowód: akt notarialny k. 30-33

decyzja Wójta Gminy O. k. 34-35

rachunki k. 64-64v, 65-70, 75-78, 83

zeznania wnioskodawczyni k. 229-231

zeznania uczestnika k. 231-232

zeznania J. J. (2) k. 187

zeznania P. Z. k. 190-191/

W deklaracji podatkowej PIT-D dotyczącej odliczenia wydatków mieszkaniowych

poniesionych w 1994 r. R. J. (1) wskazał, że za rok 1992-1993 r. do odliczenia przedstawił 1.102 zł, natomiast za rok 1994 r. wskazał do odliczenia 1.563,20 zł. Odliczone

wydatki dotyczyły wydatków poniesionych na budynek w O.. Za rok 1995r. do odliczenia wskazana została kwota 1.957,83 zł.

/Dowód: PIT D k. 127

PIT D k. 138/

Przed zawarciem związku małżeńskiego tj. we wrześniu 1995 r. w budynku były położone fundamenty, postawione były mury ścian parteru i wylany został strop na parterze bez zadaszenia.

/Dowód: zeznania wnioskodawczyni k. 229-231

zeznania uczestnika k. 231

zeznania J. J. (2) k. 187

zeznania G. S. k. 189-190/

K. J. zawarła z R. J. (1) związek małżeński w dniu 23 września 1995 r. Małżonkowie pozostawali w ustawowym ustroju wspólności majątkowej.

/Okoliczność bezsporna/

W czasie trwania małżeństwa dom był przez wiele lat budowany i remontowany. Budowę budynku finansował R. J. (1) z uzyskiwanego wynagrodzenia. Część robót wykonana została przez R. J. (1), a przy niektórych pomagał jego ojciec, bracia: J. J. (2) i R. J. (1) oraz szwagier P. Z.. Z pomocy tej rozliczał się płacąc im wynagrodzenie bądź pożyczając im narzędzi. K. J. nie pracowała, zajmowała się domem i opiekowała się dziećmi: M. J., który urodził się (...) oraz A. J. (2), która urodziła się (...)

R. J. (1) pracował jako kierowca. K. J. pomagała przy budowie domu: malowała okna i pomieszczenia, kładła terakotę u syna w pokoju, skrobała futryny, bejcowowała, czyściła grzejniki żeliwnie B., kładła gładź. Pomiędzy R. J. (1) a K. J. w 2013 r. zaczęło dochodzić do kłótni, a od 2014 r. krótko przez rozwodem strony zaprzestały inwestowania w dom. K. J. rozpoczęła w dniu 13 marca 2014 r. pracę jako sprzątaczką w Urzędzie Gminy O..

/Dowód: zeznania M. J. k. 187-188

zeznania wnioskodawczyni k. 229-231

zeznania uczestnika k. 231

częściowo zeznania J. J. (2) k. 187

częściowo zeznania R. J. (3) k. 188

zeznania M. P. k. 189

zeznania G. S. k. 189-190

zeznania W. S. k. 190

zeznania P. Z. k. 190-191

oświadczenie o stanie rodzinnym, majątkowym i dochodach k. 7

zaświadczenie nr (...) k. 12

umowa o pracę k. 13/

R. J. (1) w dniu 29 sierpnia 2001 r. otrzymał decyzję ZUS o przyznaniu

jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy (07- (...)) w kwocie 1.524,30

zł, natomiast pismem z dnia 7 września 2001 r. (...) na (...) S.A. przyznało mu odszkodowanie w kwocie 840 zł. Ze środków tych uczestnik sfinansował materiały niezbędne do wykończenia elewacji zewnętrznej budynku.

/Dowód: decyzja ZUS k. 364

decyzja (...) na (...) S.A. k. 366

potwierdzenie zawarcia umowy kredytu k. 363 w (...) Bank S.A. k. 363

umowa kredytu w (...) Sp. z o.o. k. 361/

Małżeństwo K. J. i R. J. (1) zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15 maja 2014. Wyrok uprawomocnił

się w dniu 16 czerwca 2014 r.

/Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt IC 78/14 k. 14/

R. J. (1) w dniu 21 lipca 2014 r. sprzedał przyczepę kempingową (pkt B lit

49 wniosku) za 2.000 zł. Z kolei skuter B., który został nabyty przez R. J. (1) w dniu 29 marca 2008 r. za kwotę 2.499 zł (numer rejestracyjny: (...)), został sprzedany w 2014 r. przed rozwodem za kwotę 400 zł.

/Dowód: umowa sprzedaży k. 37

zeznania wnioskodawczyni k. 231

umowa sprzedaży k. 56

decyzja o rejestracji skutera k. 57/

Wartość nieruchomości zabudowanej na działce nr (...) wynosi 293.500 zł. Wartość

gruntu wynosi 38.400 zł. Wartość nakładów poczynionych na wzniesienie budynku od fundamentów do stropu pomiędzy parterem a strychem włącznie ze stropem, dokonanych przed zawarciem małżeństwa przez R. J. (1), wyniosła 91.800 zł. Dodatkowo

R. J. (1) poniósł przed zawarciem związku małżeńskiego następujące nakłady:

- okno w pokoju syna – 200 zł,
- okno w łazience w piwnicy – 100 zł,
- okno drewniane w kotłowni – 100 zł,
- pozyskanie eternitu na dach 120 m² – 1 zł.

/Dowód: opinia biegłego k. 238, 397/

Do majątku wspólnego małżonków, w chwili ich rozvodu należały ruchomości nabyte lub otrzymane w trakcie trwania małżeństwa o następującej wartości:

- 1) altana, stół, ławka – o wartości 1.000 zł,
- 2) stół i krzesła ogrodowe – o wartości 200 zł,
- 3) butle gazowe (2 szt.) – o wartości 150 zł,
- 4) pralka marki S. – o wartości 500 zł,
- 5) lodówka marki D. – o wartości 700 zł,
- 6) telewizor marki S. z wieszakiem – o wartości 1.000 zł,
- 7) kino domowe marki S. z głośnikami – o wartości 900 zł,
- 8) mikrofalówka marki R. – o wartości 50 zł,
- 9) kuchenka gazowo-elektryczna marki M. – o wartości 100 zł,
- 10) stół rozkładany i 12 krzesel – o wartości 800 zł,
- 11) dekodery Cyfra plus – o wartości 30 zł,
- 12) dekodery – o wartości 30 zł,
- 13) laptop – o wartości 1.000 zł,
- 14) stół kuchenny i 4 krzesła – o wartości 150 zł,
- 15) zestaw mebli pokojowych – o wartości 600 zł,
- 16) dywany (2 szt.) – o wartości 100 zł, - po 50 zł za sztukę,
- 17) łóżko (narożnik) – o wartości 300 zł,
- 18) zestaw mebli kuchennych z wentylatorem – o wartości 150 zł,
- 19) frytkownica elektryczna – o wartości 30 zł,

- 20) mikser (zestaw) – o wartości 30 zł,
- 21) wentylator – o wartości 200 zł,
- 22) wieszak – o wartości 30 zł,
- 23) zestaw mebli łazienkowych – o wartości 100 zł,
- 24) lustro – o wartości 50 zł,
- 25) szafa trzydrzwiowa (parter) – o wartości 500 zł,
- 26) łóżko (parter) – o wartości 100 zł,
- 27) kuchnia gazowo-elektryczna (parter) – o wartości 100 zł,
- 28) żyrandol z wentylatorem – o wartości 200 zł,
- 29) zestaw mebli pokojowych (pokój syna) – o wartości 50 zł,
- 30) pufy (2 szt.) – o wartości 20 zł,
- 31) odtwarzacz DVD – o wartości 100 zł,
- 32) żelazko – o wartości 50 zł,
- 33) samochód osobowy marki S. (...) – o wartości 4.500 zł,
- 34) lodówka samochodowa – o wartości 50 zł,
- 35) przyczepa dwukołowa – o wartości 300 zł,
- 36) garaż typu blaszak – o wartości 1.000 zł,

/Dowód: opinia biegłego k. 250-250v, zeznania wnioskodawczynie k. 229-231

zeznania uczestnika k. 231-232/

Kwota składek zewidencjonowanych na subkoncie ZUS od maja 2011 r. do 15 maja

2014 r. wyniosła 2.660,62 zł. Natomiast kwota środków odpowiadających wartości

umorzonych przez otwarty fundusz emerytalny jednostek rozrachunkowych, zewidencjonowanych w czasie trwania małżeństwa, wynosi 13.957,94 zł (stan na czerwiec

2014 r.).

/Dowód: pismo z ZUS k. 255-261/

W dniu 15 maja 2014 r. na rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowym

wnioskodawczynie w Banku Spółdzielczym w G. znajdowała się kwota

w wysokości 1246,40 zł.

/Dowód: wyciąg z (...) k. 308/

K. J. nie pracuje. Otrzymuje alimenty w kwocie 850 zł oraz rodzinne w wysokości 106 zł. Ma dwójkę dzieci z którymi zamieszkuje w wynajmowanym domu, za który płaci 550 zł tytułem czynszu oraz opłaty.

/Dowód: oświadczenie wnioskodawczynie k. 321/

R. J. (1) pracuje, zarabia najniższą krajową. Nie ma żadnych oszczędności.

/Dowód: oświadczenie uczestnika k. 321/

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł na dowodach z dokumentów prywatnych i urzędowych przedłożonych przez strony, których autentyczność i wiarygodność zawarty w nich treści nie była kwestionowana przez strony.

Za logiczną, konsekwentną i rzeczową Sąd uznał opinię biegłego D. A.. Biegły w sposób rzetelny wskazał jakie były podstawy jego wyliczeń, a jego wycena pozostawała zgodna z art. 154 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Strony kwestionowały rzetelność opinii, tj. uczestnik wskazywał, że wartości określone przez biegłego są znacznie zawyżone oraz wskazał, że w jego ocenie budzące zastrzeżenia było określenie stanu domu, od którego liczona miała być wartość nakładów poczynionych przez uczestnika przed zawarciem związku małżeńskiego. Z kolei wnioskodawczynie wskazała, że biegły nie uwzględnił w obliczeniach kosztów wykonania elementów wymienionych od pozycji „Okna i drzwi wewnętrzne” (s. 15 opinii) do pozycji (...) sanitarne”. Biegły w ustnej opinii uzupełniającej rzeczowo wykazał, że wycenę nieruchomości oparł na metodzie porównawczej, gdyż jego zdaniem była ona najbardziej odpowiednia. Określona przez niego wartość była wartością rynkową całej nieruchomości. Natomiast określona wartość nakładów poczynionych przez uczestnika dotyczyła stanu surowego i w ocenie Sądu nie było podstaw do uznania, że powinna być liczona z określeniem wykonania kosztów elementów wykończeniowych, gdyż nakłady poczynione przez uczestnika przed zawarciem związku małżeńskiego zawierały się właśnie w stanie surowym, a doliczenie żądanych przez wnioskodawczynie elementów byłoby bezpodstawne i dla niej niekorzystne. Biegły też jasno wyjaśnił, dlaczego w jego ocenie budynek jest oceniany jako średni (II stopień) i dlaczego przyjął, że grunt posiada II stopień uzbrojenia terenu.

Rzeczowa, logiczna i wiarygodna była w ocenie Sądu opinia R. C. (k. 250-250v) z zakresu wyceny ruchomości. Uczestnik postępowania miał zastrzeżenia co do prawidłowości wyceny, jak i co do uwzględnienia w wycenie ruchomości, które nie należały do majątku wspólnego. Odnosząc się co do drugiego zastrzeżenia, to należy zauważyć, iż kwestia ustalenia składu majątku wspólnego należy do Sądu, a nie biegłego i jest to kwestia ustaleń faktycznych dokonywanych przez Sąd. Co do kwestionowania dokonanej wyceny, to biegły wyjaśnił, że wyceniane rzeczy były w dość dobrym stanie użytkowym i dokonywał wyceny porównując sprzedawane na portalach internetowych podobne do wycenianych ruchomości.

Sąd dał wiarę także zeznaniom świadka J. J. (2) oraz R. J. (3). Świadkowie zeznali, że wnioskodawczynie opiekowała się dzieckiem w czasie, gdy uczestnik remontował dom oraz w przedmiocie stanu budynku w dacie zawarcia małżeństwa i materiałów zakupionych przez R. J. (1) przed ślubem. Relacje świadków pokrywają się ze sobą i są zbieżne z zeznaniami innych osób przesłuchiowanych w sprawie.

Sąd nie dał wiary zeznaniom R. J. (3) w zakresie twierdzenia, że wnioskodawczynie nie pomagała przy budowie domu, pozostaje ono w sprzeczności z zeznaniami pozostałych świadków.

Zeznania świadka T. K. są w większości bez znaczenia w niniejszej

sprawie. Istotne jedynie w kwestii własności foteli znajdujących się w posiadaniu R.

J.. Bez znaczenie dla niniejszej sprawy były także zeznania Z. Z. (2), świadek nie pamiętał istotnych okoliczności sprawy.

Sąd podzielił zeznania M. J. co do tego, że wnioskodawczynie pomagała przy budowie domu, szczegółowo wskazał jakie prace zostały przez nią wykonane. M. J. był naocznym świadkiem tych zdarzeń, zatem nie ma podstaw by kwestionować te okoliczności. Natomiast jego zeznania co do stanu budowy domu bezpośrednio po zawarciu związku

małżeńskiego, są bez znaczenia, gdyż jego wiedza na ten temat pochodzi od wnioskodawczyni – matki świadka oraz od P. Z., brata wnioskodawczyni, a M. J. nie był naocznym świadkiem tych zdarzeń, gdyż urodził się znacznie później.

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania M. P. w tym zakresie, że wnioskodawczyni pomagała przy pracy w budowie domu. Jednakże Sąd nie dał wiary świadkowi co do stanu budynku istniejącego w chwili zawarcia małżeństwa, gdyż nie znajduje to oparcia w pozostałym materiale dowodowym.

Za wiarygodne Sąd uznał depozycje procesowe G. S. oraz W. S., w przedmiocie stanu zaawansowania budowy w dacie zawarcia małżeństwa (strop na parterze) , znalazły oparcie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Nadto w przeważającej części sąd dał wiarę zeznaniom P. Z., (poza ustaleniami w zakresie stanu budynku w chwili zawarcia małżeństwa).

Sąd nie podzielił także twierdzeń K. J. co do stanu prac w budynku w chwili zawarcia związku małżeńskiego. Przede wszystkim w jednym miejscu (k. 230) wnioskodawczyni wskazała, że strop był zalewany 3-4 miesiące przed ślubem, by następnie stwierdzić (k. 232), że strop między parterem a strychem został zalany już po ślubie. Sąd odrzucił depozycje wnioskodawczyni w tym zakresie jako wewnętrznie sprzeczne.

Sąd dał wiarę wnioskodawczyni, że w czasie trwania małżeństwa zrobiona była przez jej brata P. Z. altana, stół i ławka (B. 1) oraz że zakupiony został stół i krzesła ogrodowe (B. 2). Sposób nabycia był w istocie bez znaczenia dla przynależności rzeczy do majątku wspólnego. Także gdyby zostały wykonane przez uczestnika w czasie trwania wspólności majątkowej, należałoby je zaliczyć do składników majątku wspólnego. Sąd nie dał wiary twierdzeniom uczestnika dotyczącym pobrania zwrotu podatku przez wnioskodawczynię oraz przeznaczenia tej sumy na cele niezwiązane z potrzebami rodziny. Szerzej w tej materii w dalszej części uzasadnienia.

W pozostałym zakresie Sąd dał wiarę zeznaniom uczestnika.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 31 krio z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Wspólność ustawowa ustaje z momentem uprawomocnienia się wyroku

rozwiązującego małżeństwo przez rozwód.

Zgodnie z przepisami art. 567 § 3 kpc w zw. z art. 684 kpc w postępowaniu o podział

majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd ustala skład

i wartość dorobku ulegającemu podziałowi. Z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między

małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków (art. 31 § 1 krio). Do majątku wspólnego należą w szczególności: pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków (art. 31 § 2 krio). Do majątku osobistego należą m.in. przedmioty nabyte przez małżonków przed zawarciem związku małżeńskiego (art. 33 pkt. 1 krio) czy też przedmioty uzyskane tytułem odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość.

Art. 43 § 1 krio stanowi, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Norma § 2 tegoż przepisu stanowi, że z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. W sprawie niniejszej nikt z zainteresowanych nie złożył wniosku o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, zatem zasadnym jest przyjęcie, że udziały obojga uczestników postępowania wynoszą po 1/2 części (art. 43 § 1 krio).

W punkcie I sentencji postanowienia Sąd ustalił stan majątku wspólnego należący do

małżonków. Znaczna część elementów wchodzących w skład majątku wspólnego nie była kwestią sporną. Sąd pominął przy ustalaniu składu majątku wspólnego ruchomości stanowiące majątek dzieci (wyposażenie ich pokoi oraz ruchomości służące do ich wyłącznego użytku), zgodnie z wolą wnioskodawczyni i uczestnika.

Sąd nie uwzględnił żądania uczestnika rozliczenia kwoty 3.000 zł - jako kwoty pobranej i nierozliczonej przez wnioskodawczynię. Brak jest dowodów przemawiających za tym, że kwota ta nie służyła zaspokojeniu potrzeb rodziny.

Uczestnik wskazał, że w czasie trwania małżeństwa wykonał osobistym nakładem pracy kilka ruchomości. Osobiste wykonanie przedmiotów mających zastosowanie w gospodarstwie domowym niewątpliwie zaliczyć należy jako przysporzenie do majątku wspólnego, a nie osobistego małżonków.

Uczestnik żądał rozliczenia nakładu z majątku odrębnego, tj. z odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy oraz odszkodowania z (...) S.A. na spłatę wspólnego kredytu. W ocenie Sądu uczestnik wykazał, że otrzymana suma odszkodowania przeznaczona została na spłatę kredytów zaciągniętych na potrzeby wykończenia zewnętrznej elewacji budynku. W związku z powyższym z kwoty nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika należało potrącić kwotę uzyskanego odszkodowania (1524 zł plus 840 zł).

Jeśli nastąpiło zbycie przedmiotów stanowiących majątek wspólny, to należało środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży przedmiotów zaliczyć do majątku wspólnego i rozliczyć je między uczestnikami postępowania, o ile nie udowodniono, że zbycie nastąpiło celowo w kierunku pokrzywdzenia któregoś z małżonków (wówczas należałoby nie przyjmować w prosty sposób do rozliczeń kwot uzyskanych ze sprzedaży, ale wartości obiektywnie oszacowane przez biegłego). Odnosząc powyższy pogląd do realiów niniejszej sprawy, należało zaliczyć do majątku wspólnego środki pieniężne pozyskane z rynkowej sprzedaży przyczepy kempingowej oraz skutera. W ocenie Sądu okoliczność, iż biegły nie ustalił zbieżnie z wysokością uzyskanej przez uczestnika ceny wartości ruchomości, nie dowodzi, że transakcja została przeprowadzona z zamierzeniem w celu pokrzywdzenia wnioskodawczyni, czy też że w umowie stwierdzono nieprawdziwe dane. Takich bowiem okoliczności nie udowodniono w żadnym stopniu. W związku z powyższym Sąd uznał, że ceny uzyskane w drodze sprzedaży tych ruchomości były rynkowe i te wartości należało rozliczyć w masie stanowiącej majątek wspólny.

Sąd zaliczył także do majątku wspólnego środki zgromadzone na rachunku bankowym

wnioskodawczyni w dacie ustania wspólności majątkowej.

Do majątku wspólnego małżonków należą także kwoty składek zewidencjonowanych

na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), należało zatem

zaliczyć również do majątku wspólnego środki zgromadzone przez R. J. (1).

Zgodnie z art. 45 § 1 krio każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty i może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku osobistego na majątek wspólny. Do podziału majątku wspólnego stosujemy nadto przepisy o zniesieniu współwłasności tj. art. 211 kc i następcie w drodze stosowania tych przepisów przez art. 46 krio i art. 688 kpc. Zatem co do ruchomości i aktywów

stanowiących majątek wspólny sąd stosował zasadę przyznania poszczególnych w części wnioskodawczyni i w części uczestnikowi, albowiem rzeczy te były niepodzielne w inny sposób.

W niniejszej sprawie nie budził wątpliwości fakt, że nieruchomości gruntowa oraz budowany na niej budynek stanowił własność uczestnika R. J. (1). Uczestnik kwestionował żądanie zwrotu nakładów, które poczynione były z majątku wspólnego na budynek posadowiony na jego nieruchomości, gdyż jego zdaniem wszystkie koszty związane z budową i „inwestowaniem” w domu pokryte były z jego środków, ponadto część prac wykonana była jego osobistym staraniem, a część wykonana została wspólnie z jego ojcem, braćmi i szwagrem. Uczestnik w piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2016 r. wskazał, że za wszystkie prace rozliczał się poprzez zapłatę wynagrodzenia lub użyczenie narzędzi. W pierwszej kolejności należy odrzucić zarzut uczestnika, iż roszczenie wnioskodawczyni o zwrot nakładów jest bezpodstawne, gdyż koszty budowy pokrywane były przez niego. Uczestnik koszty budowy rzeczywiście finansował, jednak z wynagrodzenia za pracę, który to dochód wchodzi w skład majątku wspólnego. R. J. (1) nie wykazał w żaden sposób, żeby poniesione przez niego koszty w czasie trwania małżeństwa stron pochodziły z jego majątku osobistego, zatem należało uznać, że nakłady zostały poczynione z majątku wspólnego w tym zakresie.

Odnosząc się z kolei do argumentu uczestnika, że większość prac odbyła się jego osobistymi staraniami, należy w tym miejscu przytoczyć postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 1976 r. o sygn. akt III CRN 126/76, w którym stwierdzono, że „że wartość świadczonej przez wnioskodawcę pracy przy remoncie budynków na nieruchomości stanowiącej jego majątek odrębny nie jest bez znaczenia dla ustalenia wartości nakładów z majątku wspólnego na ten majątek. Stosownie do przepisu art. 45 § 1 k.r.o. każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego

majątek odrębny. Przez pojęcie nakładów z majątku wspólnego należy rozumieć zarówno

użycie składników tego majątku na rzecz majątku osobistego, np. drewna na budowę lub

remont domu, jak również wartość osobistych świadczeń małżonka przy dokonywaniu tego

remontu. (...) wynikiem tych świadczeń jest konkretna korzyść majątkowa w majątku odrębnym w postaci wzrostu jego wartości bez żadnego ekwiwalentu pieniężnego. Źródłem tej korzyści zaś jest z reguły nie tylko własna zapobiegliwość i umiejętność małżonka, ale współpraca współmałżonka, dzięki której mógł on świadczyć osobiście usługi obniżające koszty remontów. Trzeba bowiem mieć na uwadze, że w systemie majątkowym wspólności ustawowej dorobek małżonków stanowią przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (art. 32 § 1 k.r.o.).

Ani w orzecznictwie, ani w literaturze, nigdy nie budziła wątpliwości zasada, że ustawowe pojęcie dorobku powinno być rozumiane szeroko, gdyż dorobek jest samą istotą wspólności majątkowej. Dlatego też należy uznać, że korzyść majątkowa, o którą następuje wzrost wartości majątku odrębnego dzięki usługom świadczonym osobiście przez małżonka, określona sumą zaoszczędzonych wydatków z majątku odrębnego, stanowi w pojęciu art. 45 § 1 k.r.o. nakład poczyniony z majątku wspólnego na majątek osobisty ulegający zwrotowi przy podziale majątku wspólnego, chyba że istnieją podstawy do wcześniejszego zwrotu.

Tylko taka wykładnia odpowiada celom wspólności ustawowej i interesom rodziny. Nie można byłoby bowiem aprobować sytuacji, do której prowadziłby pogląd reprezentowany w rewizji nadzwyczajnej. Przy takim założeniu małżonek, który swoją pracę w gospodarstwie domowym i wychowaniu dzieci umożliwił współmałżonkowi zajęcie się osobiście pracą na rzecz jego odrębnego majątku, musiałby na wypadek ustania wspólności ponosić niekorzystne konsekwencje majątkowe tego, przy równoczesnym wzbogaceniu się współmałżonka wzrostem wartości jego majątku odrębnego”. Należy więc uznać, że osobista praca uczestnika stanowiła również nakład z majątku wspólnego na jego majątek odrębny. Trafie też spostrzegł J. P. (w: Kodeks rodzinny..., 2003, uwaga nb 19 do art. 45), że w sytuacji, gdy małżonek nakładem osobistej pracy dokonuje poważniejszej inwestycji na nieruchomości wchodzącej w skład jego majątku osobistego (odrębnego), a czyni to, przerzucając cały ciężar troski o rodzinę na współmałżonka,

odrzućcenie rozwiązania przyjętego przez Sąd Najwyższy pozostawałoby w sprzeczności z podstawowymi zasadami prawa rodzinnego.

Należy także zauważyć, że uczestnik rozliczał się z tych prac z członkami rodziny, którzy pomagali w budowie, poprzez zapłatę czy też przekazywanie narzędzi, a zatem uczestnik korzystał z substratów majątku wspólnego w celu uregulowania prac zwiększających wartość jego majątku osobistego.

Należy zauważyć, że według dominującego poglądu, na podstawie art. 45 k.r.o. można

żądać zwrotu tylko równowartości poczynionych nakładów i wydatków, zaś ich wartość ustala się, uwzględniając ich stan z chwili dokonania, a ceny z daty orzekania o zwrocie. Oceniając stopień poniesionych nakładów należało przyjąć, iż zarówno wnioskodawczyni jak

i uczestnik pracowali na wspólny majątek i nakłady pracy uczestnika nie mogą stanowić innej

kategorii niż praca wnioskodawczyni, należało zatem pracę wnioskodawczyni postępowania uwzględnić w zwiększeniu nakładów wspólnie poczynionych przez oboje uczestników postępowania na majątek odrębny uczestnika.

Sąd ustalił w niniejszej sprawie, że w chwili zawarcia małżeństwa K. J. z R. J. (1) stan budynku położonego na nieruchomości przedstawiał się tak, że zostały położone fundamenty, postawione były mury ścian parteru i wylany strop. Sąd ustalił, że w momencie orzekania wartość wykonanych przed zawarciem związku małżeńskiego prac wynosiła 91.800 zł, wartość gruntu wynosiła 38.400 zł, zaś wartość nieruchomości zabudowanej na działce nr (...) wraz z gruntem wynosiła 293.500 zł. Należało odliczyć od wartości nieruchomości zabudowanej wartość gruntu, wartość nakładu istniejącego w chwili zawarcia małżeństwa oraz wartość odszkodowania uzyskanego przez uczestnika (1524 zł + 840 zł), albowiem tymi środkami sfinansował on materiały budowlane potrzebne do wykończenia elewacji zewnętrznej budynku. Od uzyskanej kwoty należało potrącić również wartość materiałów zakupionych przez uczestnika przed zawarciem związku małżeńskiego, tj. okna, eternit, które nie zostały wymienione na inne w czasie trwania wspólności majątkowej – 401 zł.

Poniżej zawarto wyliczenie wysokości dopłat: $(293\ 500\ \text{zł} - 38\ 400\ \text{zł} (\text{grunt}) - 91\ 800\ \text{zł} (\text{wartość istniejącej już części budynku})) = 163\ 300\ \text{zł} - 401\ \text{zł} (\text{wartość materiałów, które uczestnik posiadał zgromadzone już przed zawarciem małżeństwa tj. okien, eternit, które nadal znajdują się na nieruchomości}) = 162\ 899\ \text{zł} - (1524\ \text{zł} + 840\ \text{zł}) = 160\ 534\ \text{zł} 70\ \text{gr}$. Ostatnia wartość to wartość nakładów z majątku wspólnego na osobisty uczestnika. Połowę z tej kwoty uczestnik winien zwrócić wnioskodawczyni, tj. $160\ 534,70\ \text{zł} : 2 = 80\ 267,35\ \text{zł}$ z tytułu zwrotu połowy wartości nakładów z majątku wspólnego małżonków na majątek osobisty w postaci budynku. Następnie należało zliczyć wartość ruchomości i innych aktywów majątku przydzielonych wnioskodawczyni i uczestnikowi. Wnioskodawczyni otrzymała ruchomości i inne aktywa (środki na koncie) o łącznej wartości 2 096,40 zł. Uczestnik otrzymał ruchomości i inne aktywa o łącznej wartości 33 338,56 zł. Suma wyżej wymienionej wartości (33 338,56 zł) i kwoty 160 534,70 zł stanowi kwotę 196 873,26 zł. Z tej kwoty każdej ze stron należna jest kwota 98 436,63 zł, od której należy odjąć wartość 1/2 ruchomości i aktywów przyznanych wnioskodawczyni (połowę z 2 096,40 zł) aby uzyskać wartość dopłaty jaką winien tytułem rozliczenia majątku wspólnego i nakładów zapłacić wnioskodawczyni uczestnik. Jest to kwota 97 388,43 zł zasądzona w punkcie III sentencji postanowienia.

Sąd postanowił rozłożyć spełnienie świadczenia na 4 raty, gdyż jego zdaniem stan majątkowy uczestnika nie pozwalał na zasądzenie jednorazowej spłaty, a z drugiej strony uwzględnił to interes wnioskodawczyni, która ma prawo do zaspokojenia swoich potrzeb w rozsądnym terminie. Podstawą prawną rozłożenia należności na raty jest przepis art. 320 kpc.

W punkcie II sentencji Sąd dokonał podziału ruchomości uwzględniając interesy uczestników postępowania i przyznając stronom objęte w posiadanie przedmioty.

Określając wysokość przyznanego wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu Sąd oparł się na § 2 p. 6 i § 4 p. 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 .10. 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Zatem należało postanowić, jak w punkcie V sentencji w oparciu o przywołane przepisy.

W punkcie VI sentencji postanowienia kosztami sądowymi, od uiszczenia których

wnioskodawczyni była zwolniona, Sąd obciążył Skarb Państwa. Rozliczenie kosztów w pozostałej części nastąpiło na podstawie art. 520§ 1 kpc.